

29/07/2026

Més enllà dels murs: la salut i les vivències de les persones trans* a les presons de Barcelona



El Departament d'Infermeria ha fet un estudi recent publicat al *Journal of Nursing Scholarship* que posa llum sobre la realitat, sovint invisible, de les persones trans* recluses als centres penitenciaris de Barcelona. Liderat pels investigadors Jordi Sererols-Serra i Juan M. Leyva-Moral, aquest treball qualitatiu dona veu a vuit dones trans*, revelant com l'empresonament es converteix per a elles en una «doble condemna» on l'opressió sistèmica i l'estigma agreugen la privació de llibertat.

Malgrat que Catalunya compta amb un model integrat on la sanitat penitenciària depèn del sistema públic, la realitat quotidiana mostra esquerdes profundes entre la política i la pràctica. La nostra investigació, que ha disposat de la participació de vuit dones trans*, ha donat veu a les participants, que descriuen l'atenció sanitària com un terreny sovint hostil o indiferent. Les recluses relaten episodis freqüents de falta de sensibilitat, on l'ús incorrecte del seu nom sentit o el desconeixement professional sobre la diversitat de gènere generen desconfiança i erigeixen barreres d'accés a una cura digna.

Aquesta vulnerabilitat s'agreuja per una recerca constant de benestar enmig de la incertesa. A l'estudi hem documentat l'angoixa que suposa la discontinuïtat dels tractaments d'afirmació de gènere; la por a no rebre les hormones o a perdre els canvis físics aconseguits no es viu com un simple tràmit mèdic, sinó com un atac directe a la pròpia identitat. A més, les internes denuncien una carència crítica de suport en salut mental que sigui realment empàtic i no es limiti a la prescripció de fàrmacs, un buit assistencial que augmenta el risc de patiment psicològic i ideació suïcida.

Finalment, a la investigació exposem com la presó replica i intensifica violències passades. Amb històries de vida sovint marcades per abusos familiars i exclusió social, moltes troben dins els murs una nova forma de violència institucional: l'aïllament. Sovint justificat per l'administració com a mesura de «protecció» davant possibles agressions, el confinament en cel·les separades o mòduls específics es percep per les dones trans* com un càstig addicional que limita la seva socialització i les estigmatitza encara més.

Aquestes troballes subratllen la urgència de transcendir el model actual. No n'hi ha prou amb tenir lleis inclusives; cal formar el personal en competència cultural i crear protocols específics que garanteixin la continuïtat de les cures i evitin la segregació. Des del Departament d'Infermeria de la UAB, defensem que la salut penitenciària ha de ser un espai de drets humans, on es reconegui i respecti la dignitat de totes les persones, més enllà dels murs que les separen de la societat.

Jordi Sererols Serra

Departament d'Infermeria (doctorand al programa Medicina UAB)

Universitat Autònoma de Barcelona

j.sererols@gencat.cat

Juan M. Leyva Moral

Departament d'infermeria

Universitat Autònoma de Barcelona

juanmanuel.leyva@uab.cat

Referències

Sererols-Serra, J., & Leyva-Moral, J. M. (2025). **Lived Experiences of Transgender Inmates in Barcelona Prisons: An Interpretative Phenomenological Study**. *Journal of nursing scholarship*, 57(6), 1048–1059. <https://doi.org/10.1111/jnu.70047>

[View low-bandwidth version](#)